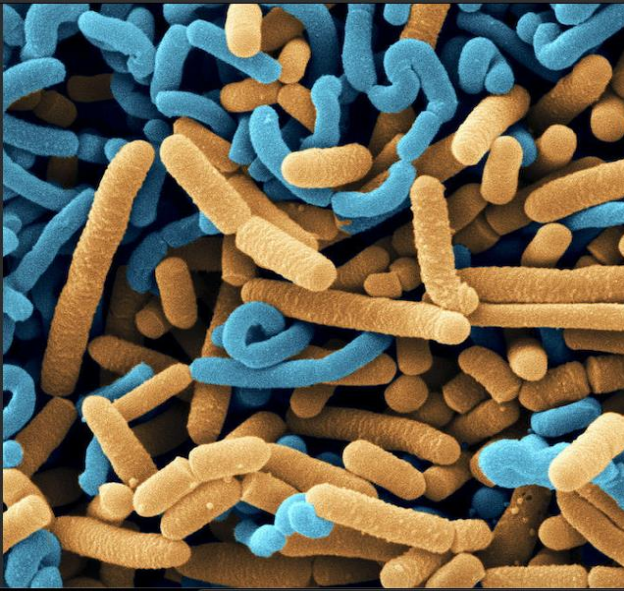

YARARLI M.O.'LARIN BESİNLERDE KULLANILMASI- II

Dr. Atila GÜLEÇ

SUNU AKIŐI

- Bağırsak Kaynaklı Bakteriler ve Probiyotikler
- Mikrobiyal Kaynaklı Besin Biyokoruyucuları,
Bakteriyosin

ÖSEFAGUS
Mikroorganizma yok

Aeroblar

pH:
6-7

DUODENUM
 10^3-10^4 cfu/gr
Bacteroides
Candida albicans
Lactobacillus
Streptococcus

pH:
1-2

MİDE
 10^4 cfu/gr
Candida albicans
Helicobacter pylori
Lactobacillus
Streptococcus

pH:
6-7

JEJUNUM
 10^5-10^7 cfu/gr
Bacteroides
Candida albicans
Lactobacillus
Streptococcus

pH:
5-7

KOLON
 $10^{10}-10^{11}$ cfu/gr
Bacteroides, Bacillus, Bifidobacterium
Clostridium, Enterococcus, Eubacterium,
Fusobacterium, Peptostreptococcus
Ruminococcus, Streptococcus

ILEUM
 10^7-10^8 cfu/gr
Bacteroides
Clostridium
Enterobacteriaceae
Enterococcus
Lactobacillus
Veillonella

Anaeroblar

pH:
6-7

SİNDİRİM SİSTEMİ MİKROFLORASI

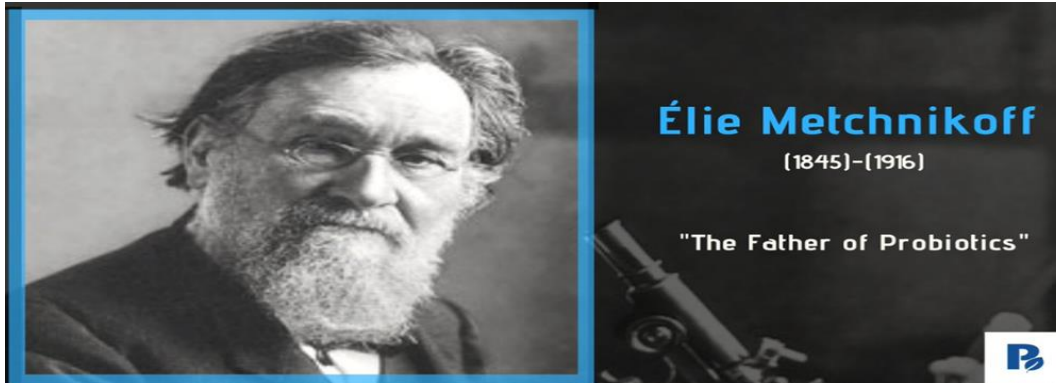
BAĞIRSAK KAYNAKLI BAKTERİLER VE PROBİYOTİKLER

- Besinlerle birlikte veya ayrı olarak alınan, mukozal ve sistemik immüniteyi düzenleyerek, barsaklarda besinsel ve mikrobiyal dengeyi sağlayarak konakçının sağlığını olumlu yönde etkileyen canlı mikroorganizmalara "probiyotik" adı verilir.

Probiyotik besin; içerisinde raf ömrü sonuna kadar yeterli miktarlarda canlı probiyotik mikroorganizma (10^8 kob/gram) içeren besindir.

BAĞIRSAK KAYNAKLI BAKTERİLER VE PROBİYOTİKLER

- Probiyotik kavramı ilk kez 1908'de Nobel ödülü alan Elie Metchnikoff tarafından gündeme getirilmiştir.
- Metchnikoff, Bulgar köylülerinin uzun yaşamlarınının bol miktarda yoğurt (*Lactobacillus bulgaricus* keşfi) tüketmelerine bağlı olduğunu belirtmiştir.

BAĞIRSAK KAYNAKLI BAKTERİLER VE PROBİYOTİKLER

- Probiyotik mikroorganizmaların özellikleri nelerdir/neler olmalıdır?

İdeal Bir Probiyotüğün Sahip Olması Gereken

- Taksonomik tanımlanması doğru olmalı
- Hedef türün normal yaşam alanında olmalı
- Patojenik olmamalı
- GRAS (Genellikle Güvenli Kabul Edilen) olmalı
- Safraya, HCL ve pankreatik sıvılara karşı dirençli olmalı
- Midenin asit koşullarında ve bağırsağın alkali koşullarında canlılığını sürdürmeli
- Kolonize olmasa da bağırsakta kalıcı olmalı
- Epitele bağlanarak patojenlerin tutunmasını engellemeli
- Bağışıklığı güçlendirici etkisi olmalı
- Hedef bölgede hücre canlılığını ve metabolik aktiviteyi korumalı
- İşleme, depolama ve taşıma sırasında özellikleri stabil olmalı
- Genetik olarak kararlı olmalı

PROBİYOTİKLERİN OLASI YARARLI ETKİLERİ

- Laktoz Hidrolizi
- Serum Kolesterol düzeyinin azaltılması
- Kalın Bağırsak Kanserinin Azaltılması
- Enterik Enfeksiyonların Önlenmesi ve Kontrolü
- Bağışıklık Yanıtının Düzenlenmesi
- Allerjik Hastalıkların Azaltılması

PROBİYOTİK OLARAK KULLANILAN M.O.'LAR

Table 16.3 Probiotics for Human and Animal Use

<i>Lactobacillus</i>	<i>Bifidobacteriam</i>	<i>Others</i>
<i>Lactobacillus</i> (LA-5)	<i>Bif. adolescentis</i>	<i>Escherichia coli</i> Nissle 1917
<i>Lab. acidophilus</i>	<i>Bif. animalis ssp. lactis</i>	<i>Enterococcus faecalis</i>
<i>Lab. casei</i>	<i>Bif. animalis</i>	<i>Enterococcus faecium</i>
<i>Lab. gasseri</i>	<i>Bif. bifidum</i>	<i>Lactococcus lactis</i>
<i>Lab. johnsonii</i>	<i>Bif. breve</i>	<i>Streptococcus thermophilus</i>
<i>Lab. helveticus</i>	<i>Bif. infantis</i>	<i>Propionibacteria</i>
<i>Lab. paracasei</i>	<i>Bif. longum</i>	<i>Bacillus cereus</i> Toyoi spores
<i>Lab. reuteri</i>		<i>Saccharomyces cerevisiae</i> (Boulardii)
<i>Lab. plantarum</i>		
<i>Lab. lactis</i>		
<i>Lab. fermentum</i>		

Source: Adapted from de Vrese, M. and Schrezenmeir, J., *Adv. Biochem. Eng. Biotechnol.*, 111, 1–66, 2008.

PROBİYOTİK OLARAK KULLANILAN M.O.'LAR

Tablo I. Ticari olarak kullanılan probiyotik suşları

Lactobacillus suşları

L. acidophilus
L. casei
L. fermentum
L. gasseri
L. johnsonii
L. lactis
L. paracasei
L. plantarum
L. reuteri
L. rhamnosus
L. salivarius

Bifidobacterium suşları

B. bifidum
B. breve
B. lactis
B. longum

Mayalar

Saccharomyces boulardii

Streptococcus suşları

S. thermophilus

BAĞIRSAK KAYNAKLI BAKTERİLER VE PROBİYOTİKLER

➤ Probiyotiklerin Yararlı Etkileri nelerdir?

PROBİYOTİKLERİN YARARLI ETKİLERİ

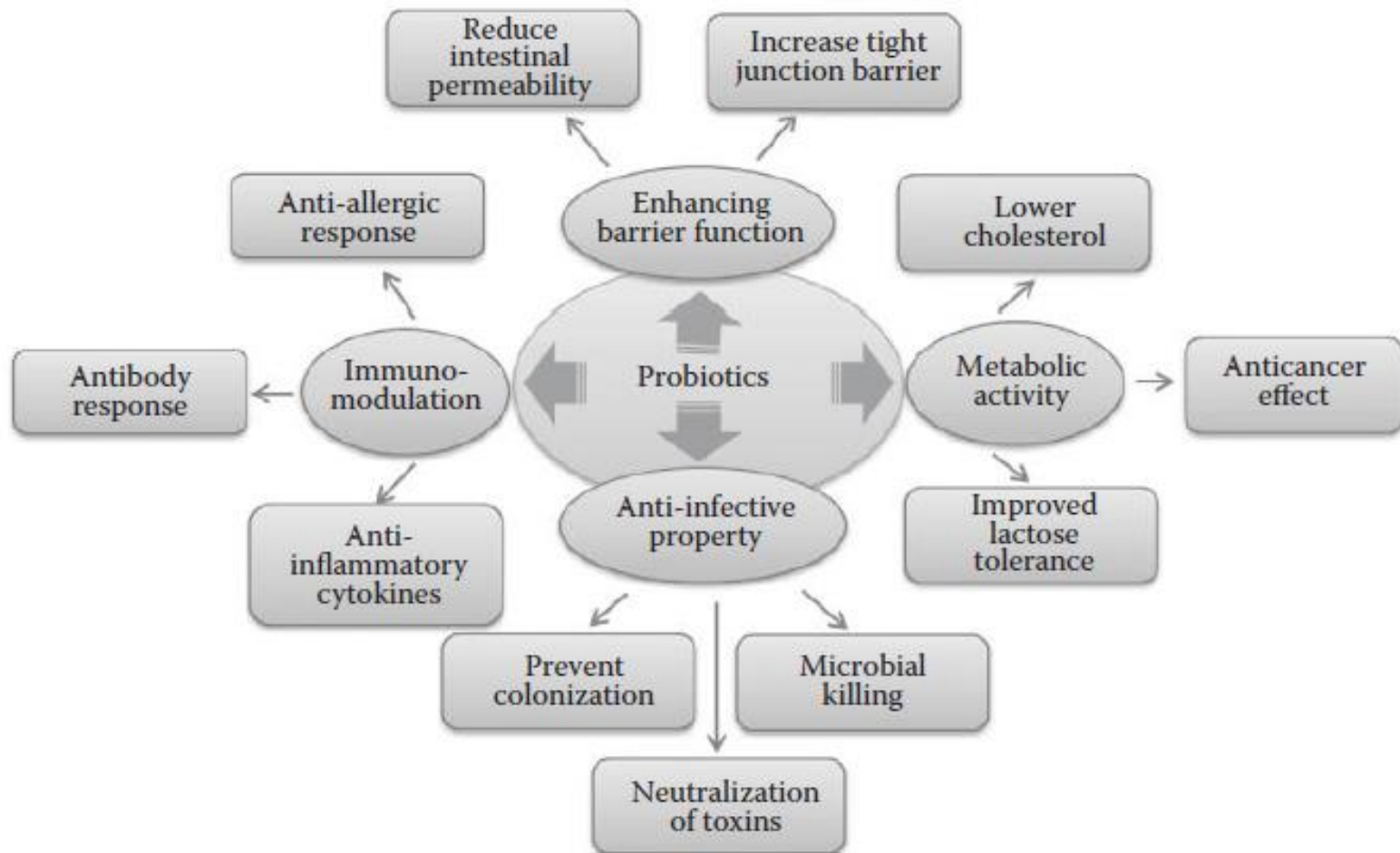

Figure 16.2 Diagram summarizing probiotic function.

PREBİYOTİKLER

Vücudumuza yararlı bir veya daha fazla türden mikroorganizmanın çoğalma ve/veya aktivitesini seçici olarak artıran, sindirilmeyen **besin** bileşenlerine «prebiyotik» denir.

PREBİYOTİKLER

Bir besin bileşeninin prebiyotik özellik taşıyabilmesi için:

- ✓ Üst GİS'de sindirime uğramadan kolona ulaşabilmeli (mide ve pankreas enzimlerine dirençli olmalı),
- ✓ İnce barsaklarda hidrolize veya absorbe olmalı,
- ✓ Fermente olarak kolonda bulunan bazı bakterilerin çoğalmasını veya aktifliğini sağlamalı,
- ✓ Konakçı sağlığını olumlu yönde etkilemeli,
- ✓ Seçici olarak fermente olabilmelidir.

PREBİYOTİK ÖZELLİK TAŞIYAN BİLEŞİKLER

Disakkaritler

Laktüloz

Laktoz/sentetik

Laktitol

Laktoz/sentetik

Oligosakkaritler

Fruktooligosakkaritler (FOS)

Baklagiller, sebzeler (soğan, sarımsak, enginar, kuşkonmaz, yerelması) tahıllar (un, pirinç, arpa) /ekstraksiyon, hidroliz

Soya oligosakkaritleri

Galaktooligosakkaritler

Soya/ekstrasyon, hidroliz

Laktoz/sentetik

Polisakkaritler

İnülin

Baklagiller, sebzeler, tahıllar/ekstrasyon, hidroliz

Dirençli nişasta

Baklagiller, sebzeler, tahıllar/ekstrasyon, hidroliz

Laktosukroz
İzomalto-oligosakkaritler
Gluko-oligosakkaritler

Ksilo-oligosakkaritler
Platinöz
Gentio-oligosakkaritler